

Ο Παλμός των Μηλιωτασων

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ Η' ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 94, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1991 Ταχ. Δ)νση: 455 00 Μηλιω τάδες Ιωαννίνων
ΤΗΛ. (0656) 31244, 31376, (0651) 76734, 36909

ΣΤΙΣ 5 ΓΕΝΑΡΗ ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ 6 ΓΕΝΑΡΗ Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Από την περσινή γενική συνέλευση των μελών του Συλλόγου μας αποφασίστηκε να γίνει διαχωρισμός του κόψιμου της βασιλόπιτας από την τακτική ετήσια γενική συνέλευση των μελών. Κι αυτό για να πάρει πιο πανηγυρικό τόνο το κόψιμο της πίτας και να αποσυνδεθεί από τις συζητήσεις της γενικής συνέλευσης που επακολουθούσε.

Πολλές φορές και μάλιστα όταν γίνονταν και αρχαιρεσίες απαιτούνταν αρκετός χρόνος, με αποτέλεσμα η συνέλευση να γίνεται κουραστική.

Φέτος, λοιπόν, το κόψιμο της βασιλόπιτας θα γίνει την Κυριακή 5 Ιανουαρίου 1992 στο σχολείο και θα έχει πανηγυρικό χαρακτήρα. Με τη βοήθεια όλων των χωριανών η οργάνωση θα είναι όσο το δυνατόν εορταστική.

Το κόψιμο της πίτας θα συνοδεύουν γλυκά, ποτά και μέζεδες. Δεν θα λείψει η μουσική και ανάλογα με το κέφι ο χορός.

Την ίδια μέρα θα γίνει η απονομή των βραβείων επιτυχόντες στα ΑΕΙ — ΤΕΙ χωριανών μας και στον πρώτο μαθητή της Γ' τάξης του Γυμνασίου Μηλιωτών, θα γίνει η ανακήρυξη των δωρητών για το 1991 και θα μοιραστούν Χριστουγεννιάτικα δώρα στα παιδιά.

Η γενική συνέλευση του Συλλόγου θα γίνει την επομένη 6 Ιανουαρίου (Φώτα). Δημοσιεύουμε την πρόσκληση προς τα μέλη:

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάδων προσκαλεί τα μέλη που σε ετήσια τακτική γενική συνέλευση, η οποία θα πραγματοποιηθεί στις 6 Ιανουαρίου 1992 (Φώτα), ημέρα Δευτέρα και ώρα 11 π.μ. στο Δημοτικό Σχολείο με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Λογοδοσία, Διοικητικού Συμβουλίου
2. Οικονομικός απολογισμός 1991
3. Έγκριση πεπραγμένων Δ.Σ. και Εξελεγκτικής Επιτροπής.
4. Προγραμματισμός δράσης για το 1992
5. Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής για τη διετία 1992 — 1993.

Σημειώνεται ότι δεν θα σταλούν αποιτικές προσκλήσεις, αφού όλα τα μέλη λαβαίνουν την εφημερίδα μας

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου

Και επί γης ειρήνη...

«Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επιγης Ιερήνη, εν ανθρώποις ευδοκία».

Με τον αγγελικό αυτό ύμνο αναγγέλεται η γέννηση του Σωτήρα των ανθρώπων, του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.

Ο Υιός και Λόγος του Θεού γίνεται «Υιός του ανθρώπου», γίνεται άνθρωπος, για να σώσει τον άνθρωπο από την αμαρτία, το σκοταδιισμό, την ειδωλολατρεία.

Στο πρόσωπο του Ιησού ενώνεται η θεία με την ανθρώπινη φύση. Στο σπήλαιο της Βηθλεέμ γεννιέται το θείο βρέφος, ταπεινά και δείχνει το δρόμο της ταπεινότητας στον άνθρωπο.

Τα Χριστουγεννα σημαίνουν τη θεραπεία της ανθρωπίνης φύσεως με τη θέωση του ανθρώπου. Η υπόσχεση του Θεού για την ανανθρώπιση του μονογενού του Υιού πραγματοποιείται.

Όλη η φύση συμμετέχει στη χαρά, υμνολογεί, δοξολογεί το Θεό και την Αειπάρθενο Θεοτόκο.

Η γέννηση του Χριστού συγκινεί πάντα την ανθρωπινή σκέψη. Τις μέρες αυτές ο άνθρωπος χαίρεται και θαυμάζει το σωτήριο γεγονός, σαν να συμβαίνει τώρα, μπροστά στα μάτια του.

Ο πρώτος Χριστουγεννιάτικος Ύμνος που αντηχεί στους Ναούς, μας προετοιμάζει για τη μεγάλη γιορτή:

«Χριστός γεννάται δοξάσατε.

Χριστός εξ ουρανών, απαντήσατε

Χριστός επί γης υψώθητε.

Ύψατε τω Κυρίω πάσα η γη,

και εν ευφροσύνη ανυμνήσατε λαοί

ότι δεδόξασται».

Είθε η ειρήνη να βασιλέψει σ' όλο τον κόσμο και το βαθύτερο νόημα των Χριστουγέννων να περάσει στις καρδιές όλων των ανθρώπων!

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Όπως είχαμε γράψει και σε προηγούμενο φύλλο, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάδων είχε αποφασίσει να τυπώσει ατζέντα για το 1992, στην οποία θα περιέχονται όλα τα τηλέφωνα των χωριανών μας.

Η ατζέντα αυτή τυπώθηκε και κυκλοφόρησε ήδη. Σ' αυτήν περιέχονται, όπως παραπάνω αναφέρουμε, όλα τα τηλέφωνα των χωριανών μας, όπου κι αν βρίσκονται, καθώς και οι διευθύνσεις τους. Επίσης αναγράφεται και το επάγγελμα του καθένα, όπως είναι γραμμένο στον τηλεφωνικό κατάλογο του ΟΤΕ. Στην ατζέντα περιέχονται και άλλα χρήσιμα τηλέφωνα για διευκόλυνση του κατόχου. Υπάρχει επίσης και ημεροδείκτης όλων των μηνών του νέου έτους 1992.

Η ατζέντα είναι χρήσιμη για όλους τους χωριανούς και θα την προμηθευτείτε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΗΠΑ: Η Ελένη και ο Ιωάννης Γ. Ξήτας απέκτησαν αγόρι.

Να τους ζήσει!

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΔΕΜΑΤΙ: Ο Ελευθέριος Αν. Ζιάβρας αρραβωνιάστηκε με τη Δήμητρα Κουταλά, δασκάλα, από τη Λάρισα.

Συγχαρητήρια και καλά στέφανα!

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

1. ΓΙΑΝΝΙΝΑ: Την 1η Δεκεμβρίου ετελέσθη 40-ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη του Βασιλείου Κυρ. Κούλα.

2. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 15 Δεκεμβρίου έγινε ανακομιδή των οστών και 7ετές μνημόσυνο στη μνήμη της Ευαγγελής Κ. Μπότσαρη.

3. ΔΕΜΑΤΙ: Στις 15 Δεκεμβρίου 1991, κατόπιν επιθυμίας του εν Αμερική διαμένοντος χωριανού μας κ. Ηλία Ν. Κίτσιου και με τη φροντίδα του Δ.Σ. του Εξωραϊστικού — Πολιτιστικού Συλλόγου Δεματίου «Ο Άγιος Νικόλαος» τελέσθηκε μνημόσυνο στη μνήμη των προγόνων του. Αιώνια τους η μνήμη!

Εισφορές για την Ανέγερση Ι. Ναού Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων

Κων.νος Αρ. Οικονόμου 20.000 δρχ.

Ιωάν. Χ. Μάνθος 10.000

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Ηλίας Δ. Κίτσιος 3.000

Μαρία Δ. Κίτσιου 4.500

Δημήτριος Κολιάς 1000

Ηλίας Τσόντζος 1000

Αδελφός. Πετριωτών 1000

Ευθύμιος Γ. Παππάς 1000

Χρήστος Ε. Αγγέλης 1000

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΔΕΜΑΤΙ: Στις 23 Δεκεμβρίου έφυγε απ' τη ζωή η Αναστασία Κ. Παπατόλη σε ηλικία 95 ετών και κηδεύτηκε την επομένη. Τα συλλυπητήρια στους οικείους της!

ΕΓΚΑΙΝΕΙΑ

Στις 4 Δεκεμβρίου έγιναν τα εγκαίνια του νέου χαρτικών — Ειδών Δώσων καταστήματος ψιλικών — της χωριανής μας Τούλας Μπαζούκα, το οποίο βρίσκεται στην οδό Μελετίου Γεωγράφου 11 στα Γιάννινα.

Καλές δουλειές.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Στο προηγούμενο φύλλο από παραδρομή γράφτηκε λανθασμένα το όνομα της συζύγου του Κων. Χ. Κατσέφτης ως Ευαγγελή, ενώ το σωστό είναι Γιαννούλα.

Ζητούμε συγγνώμη.

«Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

Μηνιαία Έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων Ζαγορίου.

Υπεύθυνος έκδοσης:

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. Βασίλης Κ. Σπύρου
2. Ηλίας Δ. Κίτσιος
3. Κων.νος Αρ. Οικονόμου
4. Δημήτριος Β. Οικονόμου
5. Βασίλ. Α. Παπαευθυμίου

υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΑΜΗΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ. 1000

Εξωτερικού δολ. 20

Μάρκα 30

Τα ευνοήματα άρθρα δεν ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΚΑΤ' ΑΝΑΓΚΗ και τις απόψεις της Εφημερίδας ή του Συλλόγου.

Σύνταξη - Επιμέλεια ύλης:
ΒΑΣΙΛΗΣ Κ. ΣΠΥΡΟΥ

ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ

ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

«ΤΟΝ ΠΑΛΜΟ ΤΩΝ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ

ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ

ΓΡΑΨΤΕ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Μιχαήλ Παντούλας 2000

Γεώργιος Ι. Αγγέλης 5000

Κων. Δημ. Κούλας 1000

Τα ονόματα των υπολοίπων εν Αμερική συγχωριανών μας, που πρόσφεραν στον σύλλογό μας σημαντικά χρηματικά ποσά θα δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας αφού λάβουμε την σχετική κατάσταση

Νικ. Γ. Αγγέλης 5000

Ευθ. Β. Μπαρμπαλιός 5000

Αριστ. Π. Οικονόμου 5000

Η ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΕΜΑΤΙΟΥ «Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ»

Πραγματοποιήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου στο Δεμάτι η ετήσια (πακτική γενική συνέλευση του Εκπ.) του Εξωραϊστικού Συλλόγου Δεματίου «Ο Άγιος Νικόλαος».

Στη συνέλευση συζητήθηκαν τα προβλήματα του χωριού και το πρόγραμμα του Συλλόγου για το νέο έτος.

Μετά τον απολογισμό του απερχομένου Δ.Σ. ακολούθησε εκλογή για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. για την διετία 1992 — 1993.

Το νέο Δ.Σ. αποτελούν οι:

- 1) Μιχαήλ Βασ. Παππάς, Πρόεδρος
- 2) Ευθύμιος Βασ. Μπαρμπαλιός αντιπρόεδρος
- 3) Γεώργιος Δημ. Τσιούρης Γραμματέας
- 4) Βασίλειος Δημ. Αγγέλης Ταμίας
- 5) Νικόλαος Ιωάν. Αγγέλης μέλος

ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Ζαγορισιτών, στα πλαίσια μιας σειράς πολιτιστικών και πνευματικών εκδηλώσεων που θα γίνουν κατά τους χειμερινούς μήνες στο Πνευματικό Κέντρο (οπί του Ζαγορίου) Χρηστοθασίλη 8 στα Γιάννενα, διοργάνωσε στις 7 Δεκεμβρίου συνάντηση Ζαγορισιτών γυναικών, με σκοπό τη γνωριμία και τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ τους, καθώς και τον προβληματισμό τους πάνω σε θέματα που απασχολούν το Ζαγόρι.

Με την ευκαιρία των εορτών των Χριστουγέννων και του Νέου έτους, έγινε εμιλία από την εκπαιδευτικό κ. Ελένη Δούβλη με θέμα «Ήθη και έθιμα των Χριστουγέννων στο Ζαγόρι». Απαγγέθηκαν επίσης ποιήματα από το μέλος του Δ.Σ. κ. Ευριππη Σάρρου

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ

Πραγματοποιήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου στο Γρεβενίτι σεμινάριο των δασκάλων, της περιοχής, με θέμα το νέο σύστημα αξιολόγησης των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και οι τριμηνιαίες γραπτές εξετάσεις στην Ε' και ΣΤ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου.

Το επιμορφωτικό αυτό σεμινάριο οργανώθηκε από το σχολικό συμβούλιο της 4ης εκπαιδευτικής περιφέρειας Ιωαννίνων κ. Δημήτριο Βεκρή και παρευρέθηκαν 30 περίπου δάσκαλοι που υπηρετούν στα χωριά της περιοχής.

Στο τέλος των εργασιών η Κοινότητα Γρεβενιτίου παρέθεσε δεξίωση στους εκπαιδευτικούς.

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΥΧΕΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Εξωραϊστικού Πολιτιστικού Συλλόγου Δεματίου «Ο Άγ. Νικόλαος» για τις επικείμενες Χριστουγεννιάτικες Ημέρες, Εύχονται σε όλα τα μέλη του Συλλόγου, σε όλους τους κατοίκους της κοινότητας Δεματίου και σε όλους τους ξενιτεμένους χωριανούς μας

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

και ο καινούριος χρόνος 1991 να χαρίσει σε όλους υγεία, χαρά, και οικογενειακή ευτυχία.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Μιχαήλ Παππάς

Η ΚΕΝΤΗΜΕΝΗ ΠΟΔΙΑ

Στην κεντημένη σου ποδιά μωρέ θλάχα
μωρέ θλάχα, βλαχοπούλα κι Αρβανιτοπούλα
μωρέ θλάχα βλαχοπούλα εσύ τα κάνεις ούλα

Λαλούν αφρόνια και πουλιά μωρέ θλάχα
μωρέ θλάχα, βλαχοπούλα κι Αρβανιτοπούλα
μωρέ θλάχα, βλαχοπούλα εσύ τα κάνεις ούλα

Το ποιος κεντούσε την ποδιά μωρέ θλάχα
μωρέ θλάχα, βλαχοπούλα κι Αρβανιτοπούλα
μωρέ θλάχα, βλαχοπούλα εσύ τα κάνεις ούλα

Σημειώσεις Γιώργου Παπαγιάννη με τίτλο «Λαϊκά τραγούδια του συνοικισμού Μηλιωτάδων και των πέριξ χωριών», 1938)

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΕΙΣ

— «Αυτοί έχουν τα γένια και τα χτένια». Αυτοί που έχουν τη δύναμη να διοικούν τους άλλους, να λύνουν και να δένουν», με αυταρχικό και δυναμικό τρόπο.

— «Εμείς κακό χειρόβολο κι αυτοί κακό δεμάτι». Για όσους πέφτουν σε αποτυχία, «Κακά, ψυχρά κι' ανάπτυδα».

— «Θα γυρίσει κάποτε ο καιρός αλλοίως». Για κείνους που δεν παραδέχονται τη μεταβολή μιας κατάστασης.

— «Η αρρώστεια με το σακί μπαίνει και με το βελόνι βγαίνει». Οι αρρώστοι που αργούν να θεραπευτούν.

— «Η καλή μέρα από το πρωί φαίνεται». Η μελλοντική πορεία του ανθρώπου, που χαράζεται από άπαν είναι μικρός.

— «Ο κλέφτης και ο ψεύτης τον πρώτο χρόνο χαιρώνται». Για κείνους που θέλουν να ζήσουν με το ψέμα, χωρίς εργασία.

— «Το φυσάει και δεν κρύνει». Για κείνους που μελετούν καλά την αιτία και τους βαραίνει το αποτέλεσμα και φτάνουν στη μετάνοια.

— «Ψάφισε το βόδι, ξεσημπριψαμε». Για κείνους τους συμπεθερούς που απομακρύνονται γιατί χώρισε το αντράχυνο.

— «Ήθελες και τόπαθες». Για αμοιβαίες πράξεις, που βγαίνουν σε απρόοπτα και ασυγχώρητα παθήματα

— «Κάλιο να σου βγει το μάτι παρά το όνομα». Η ηθική αξία στο άτομο, είναι μεγαλύτερη από την αξία του ματιού του.

— «Κάλιο γνώση παρά γρόσι». Η μόρφωση έχει πιο μεγάλη αξία από το χρήμα.

— «Χωρίς που φαίνεται, κολασούζο δε θέλει». Για την απόδειξη (δύαγνωση) μιας πράξης ή γεγονότος, «καπνός δίχως φωτιά δε βγαίνει».

— «Κατά μάνα κατά τάτα, κατά γιος και θυγατέρα». Για την ομοιότητα των γονιών και παιδιών.

— «Κύτταμε με το ένα, σε κυττάζω με τα δυό». Για κείνους που αδιαφορούν για το καλό και την ανταπόδοσή του.

— «Κρίματα και χρήματα δε φαίνονται». Τα παλιά αμαρτήματα δεν φανερώνονται και μένουν άγνωστα, όπως οι θαμμένοι θησαυροί.

— «Μαθημνα τα βουνά από βροχές και χιόνια». Για τους εκληραγγημένους στη ζωή.

— «Μας περνάει απ' το ποτάμι, δίχως σπάλα να βραχούμε». Για τους πολύ έξυπνους και αποφασιστικούς, «πάνει πουλιά στον αέρα».

— «Μην πας με το σταιρό στο χέρι». Για κείνους που δεν διορθώνονται με το καλό και την ηθική, «αν φυλάξω φίδι το χειμώνα, θα με φάει το καλοκαίρι».

(Από το βιβλίο που Ι. Μάνθος «Το Δεμάτι» Ιστορία — Λαογραφία, Α' μέρος).

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ — ΔΑΣΙΚΩΝ — ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ — SERVICE

Κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ και ΣΙΑ Ο.Ε.

Κοραή 13 — τηλ. 27175 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Φιλ. Εταιρείας 15 τηλ. 38451

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΕΜΑΤΙΟΥ

ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

Οι κάτοικοι του χωριού διακρινόταν για την εργατικότητα τους και την πρόδο τους. Τον πολύ παλιό καιρό που οι ορίζοντες των ταξιδιών ήταν άγνωστοι, ασχολούνταν με την πρωτόγονη γεωργία και κτηνοτροφία, αλλά το ορεινό και ξηρικό μέρος δεν τους απέδιδε τα απαιτούμενα για τη ζωή τους εφόδια. Γι' αυτό επειδή και το μέρος είχε πολλά δάση οι κάτοικοι έκαναν κάρβουνα τα οποία πωλούσαν στα Γιάννινα. Τα γειτονικά χωριά, για την εργασία τους αυτή, τους αποκαλούσαν, «Καρβούνια», όνομα το οποίο διατηρήθηκε και μέχρι τις δικές μας μέρες.

Η κύρια όμως ασχολία των κατοίκων του χωριού σε μεγαλύτερο βαθμό ήταν η κτηνοτροφία και λίγο η γεωργία. Επειδή η ορεινή τοποθεσία του χωριού δεν εξασφάλιζε τη διατροφή των ζώων κατά την χειμερινή περίοδο, οι κάτοικοι κατέβαιναν σε χαμηλότερα και επήνεμα μέρη της αγροτικής περιφέρειας του χωριού, όπου παραχείμαζαν. Ο καθένας είχε ορισμένο μίρο, και περιοχή στη δικαιοδοσία του. Εκεί έκπιζε μόνος του σχεδόν, γιατί τεχνίτες στο χωριό δεν υπήρχαν τότε, ένα πρόχειρο σπιτάκι, με διαστάσεις 4Χ5Χ2 μ. με ένα ή δύο παράθυρα μικρά που έκλειναν με ένα απλό σανίδωμα τη νύχτα μόνο, χωρίς τζάμια και μέσα το σπίτι χωρίς πάτωμα, με ένα απλό και πρωτόγονο τζάκι, χωρισμένο πρόχειρα σε δυο μέρη όπου στο ένα έμενε η οικογένεια και στο άλλο τα μικρά και μεγάλα ζώα. Η κατάσταση υπή διατηρήθηκε μέχρι το 1920, και σε μερικές οικογένειες και πιο αργότερα. Η ανθυγιεινή αυτή διαβίωση των κατοίκων είχε ως αποτέλεσμα την ξερή ζωή διαφόρων οικογενειών από διάφορες ασθένειες.

Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικές τοποθεσίες όπου παραχείμαζαν τα ζώα των ορισμένες οικογένειες. Στην «Αγία Βαρβάρα» παραχείμαζαν οι Τσουραίοι, οι Γιαννουσαίοι και οι Σπυραίοι, στην «Καναβίστρα» οι Κατοίφταιοι και οι Νταλαμπάκαιοι (ο Νταλαμπάκος ήταν γαμπρός στο χωριό από την Αρδομίστρα), στη «Ράχη Φώτου» οι Φωταίοι, στη «Γκάνιου» οι Ξηταίοι, στη «ΡΙκουζίνα» ο Μούργκας, ο Ντούκαλης και ο Ηλίας Δήμου (πρόγονος των Μπαρμπιλήδων) στις «Τσιάλες» ο Τσοπαλάνος, στη «Ψώνη» οι Κουλαίοι, στο «Δράκο» οι Λουκαίοι και Παπατολαίοι, στους «Βοτανασαίους» οι Παπαθυμιαίοι, οι Αγγελαίοι, οι Οικονομαίοι και οι Θεοδωραίοι, στον «Αυλότοπο» οι Κυργαίοι, οι Μαντζουκαίοι και οι Μπακουγιανναίοι, στα «Γεωργόπουλα» οι Θυμναίοι και οι Καλτσουδαίοι κλπ.

Επίσης και για τη θερινή περίοδο είχαν ορισμένες τοποθεσίες για τις στάνες τους. Στην «Αγία Παρασκευή» οι Γιαννουσαίοι και οι Σπυραίοι, στην «Αγία Μαρίνα» ο Καραμπάτσας, στην «Κεραμίδα» οι Κυργαίοι, στο «Ρομπή» οι Κατσαίοι, στο «Σταυρό» οι Τολίδες, οι Κουλαίοι, οι Παπατολαίοι, στην «Τσούκα» οι Θυμναίοι κλπ.

Οι κάτοικοι αν και φιλεργατικοί δεν μπορούσαν να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα για την ζωή τους εφόδια και αναγκάζονταν να ταξιδέψουν στην αρχή στην Ανατολή και αργότερα μερικοί στην Ρουμανία όπως οι αδελφοί ΠΕΤΡΟΣ — ΗΛΙΑΣ και ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΙΤΣΙΟΥ. Ο τελευταίος πέθανε εκεί.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ

Όπως είπαμε και παραπάνω, η φτώχεια ανάγκαζε τους κατοίκους να ταξιδέψουν στην Ανατολή (Μικρά Ασία) το πιο κοινό για την εποχή εκείνη ταξίδι. Εγκάτελειπαν για αρκετά χρόνια το χωριό τους, γονείς, γυναίκες και παιδιά και μακριά τους υπέφεραν τα παιδιά, χωρίς να γνωρίζουν νέα τόσο αυτοί για τις οικογένειές τους, όσο και οι οικογένειές τους γι' αυτούς, γιατί τα σημερινά μέσα επικοινωνίας τότε ήταν άγνωστα.

Μόνο μια φορά το χρόνο και όταν αποφάσιζε κάποιος να γυρίσει για λίγο στο χωριό, έστελναν την είδηση ότι είναι καλά και λίγα χρήματα για να πληρώσει η οικογένεια τα χρέη τους, «τα δούληματα», όπως τα έλεγαν. Εδώ πρέπει να σημειώσω ότι εκτός από το Έμπορο και το Δέκατο πλήρωναν και το «Τζιλέπι», φόρο που έβαζαν στα ζώα τους.

Στην Ανατολή, όλα σιεδόν, εξασκούσαν το επάγγελμα του βοσκού, εκτός ελαχίστων που εξασκούσαν το επάγγελμα του αρτοποιού (οι Οικονομαίοι). Η αμοιβή τους ήταν μια προβάτινα το μήνα, δηλαδή 12 πρόβατα το χρόνο. Το γάλα και τα αρνιά από αυτά ήταν δικά τους. Όταν σχημάτιζαν έναν αριθμό κάπως υπολογισμό, τα πωλούσαν, έβαζαν τα χρήματα στο πέτσινο και με πολλές θήκες «Σιλάχι» τους, έρχονταν στην Πατρίδα. Πλήρωναν τα χρέη της οικογένειας, αγόραζαν κανένα βόδι ή πρόβατα ή και κανένα χωράφι αν πουλιόνταν και αν ύστερα από αυτά δεν καλυτέρευε η ζωή τους ακολουθούσαν πάλι τον ίδιο δρόμο προς την Ανατολή.

Εκτός από τους ανεπάγγελτους κατοίκους, ταξίδευαν στην Ανατολή και πολλοί ιερείς, όπως ο Αγαθάγγελος, ο Παπαθύμιος, μαζί με τα παιδιά του Κώστα και Πέτρο και άλλοι από παλιότερα. Αυτό μας δείχνει πως η οικονομική κατάσταση των κατοίκων την εποχή εκείνη βρισκόταν σε πολύ χαμηλό επίπεδο.

Μετά από χρόνια άρχισε το ταξίδι των κατοίκων προς την Αμερική. Πρώτος πήγε ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΘΥΜΝΙΟΣ), ο οποίος από την Ανατολή έφυγε για την Αμερική, μόνος του ίσα τουτό για να καλυτερέψει τη ζωή του. Μετά από αυτόν και συγκεκριμένα μετά τον πόλεμο του 1912 — 13 τον ακολούθησαν πολλά άτομα από το χωριό, με αποτέλεσμα σήμερα να βρίσκεται στην Αμερική ένα άλλο ΔΕΜΑΤΙ, το οποίο αποτελεί, ευτυχώς, αναπόσπαστο τμήμα της γενέτειράς των και τουτό γιατί η προσήλωσή τους στα πατρίδα είναι παραδειγματική. Είναι δε οργανωμένοι σε Αδελφότητα με την επωνυμία του χωριού των.

Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου «Το Δεμάτι» Ιστορία — Λαογραφία, Α' μέρος)

Χρόνια ποήλα

ευτυχισμένο το νέο έτος

1992